

Peritoneaal dialyse

Deze informatie is bedoeld voor patiënten die met een peritoneaal dialyse behandeling te maken gaan krijgen. Het doel is u tijdig te informeren over wat u te wachten staat. U leest praktische informatie over de gang van zaken op de afdeling Dialyse van het ETZ. Hierdoor kunt u geïnformeerd aan uw behandeling beginnen.

Hulpverleners op de afdeling Peritoneaal Dialyse

Nefroloog

U blijft onder behandeling bij de nefroloog. De behandelend nefroloog stelt uw behandelplan op en bespreekt dit met u. De nefroloog is uw hoofdbehandelaar.

Peritoneaal dialyse (CAPD) verpleegkundige

De 6 vaste CAPD verpleegkundigen vormen samen het peritoneaal dialyseteam.

Maatschappelijk werk

U hebt mogelijk (in het nierfalen traject) kennis gemaakt met een maatschappelijk werker. Als dialysepatiënt krijgt u te maken met grote veranderingen op lichamelijk, emotioneel en praktisch gebied. U en uw naasten kunnen de maatschappelijk werker spreken over veel verschillende onderwerpen. Zij kan u helpen met uw gevoelens en problemen en samen met u een (praktische) oplossing zoeken.

Diëtiste

Een belangrijk onderdeel van dialyse is het behoud van een goede voedingstoestand. U hebt mogelijk (in het nierfalentraject) al kennis gemaakt met een van de diëtisten van de afdeling Dialyse. Zij begeleiden u ook tijdens de dialyse fase. Jaarlijks hebt u minimaal 1 keer een consult bij een van de diëtisten.

PD-katheter

Voordat u kunt starten met peritoneaal dialyse moet er bij u een katheter ingebracht worden. Dit is een slangetje dat via de buikwand in uw buikholte wordt gebracht, een zogenaamde PD-katheter. Uw nefroloog verwijst u hiervoor door naar de vaatchirurg.

- U krijgt een afspraak met de chirurg op de polikliniek Vaatchirurgie (route 60). De chirurg bereidt u tijdens deze afspraak voor op de operatie en bepaalt de plaats waar de PD-katheter wordt geplaatst.
- Nadat u bij de chirurg bent geweest, moet u zelf een afspraak maken op polikliniek Anesthesiologie (Route 3, telefoonnummer (013) 221 22 91). Vertel hierbij dat het gaat om een operatie voor een peritoneaal dialyse katheter.
- Als de anesthesioloog akkoord gaat krijgt u telefonisch de operatie datum te horen.
- Als u de datum van de operatie weet, neemt u contact op met de CAPD verpleegkundige. U kunt op werkdagen tussen 08.00 en 16.30 uur, contact opnemen op telefoonnummer (013) 221 63 59.
- Het implanteren van een peritoneaal katheter is een operatie waarvoor u 1 dag opgenomen wordt.
- Na de operatie komt u 1x per week bij de CAPD verpleegkundige voor het controleren van de wond en het doorspuiten van de PD katehter
- 2 weken na de operatie start u met de training.

Training

U krijgt, voordat u thuis start met de peritoneaal dialyse, een uitgebreide training. Deze duurt 4 à 5 dagen. De training gebeurt poliklinisch op de afdeling Dialyse door één van de CAPD-verpleegkundigen. Als u dit wenst, kan uw partner of een familielid of een naaste hierbij betrokken worden. Na de training kunt u de behandeling zelfstandig thuis uitvoeren. De benodigdheden worden door de firma Baxter thuisbezorgd. U komt gemiddeld 1 keer per 8 weken op de polikliniek voor controle bij de CAPD-verpleegkundige en bij uw nefroloog. Meer informatie over deze zaken hoort u tijdens de training.

Huisaanpassingen

Voor u kunt beginnen met thuisdialyse zijn er mogelijk een aantal aanpassingen in uw huis noodzakelijk.

vereist:

- Hygienische ruimte voor het uitvoeren van PD behandelingen (niet toegankelijk voor dieren)
- Ruimte waarin zorgmedewerkers veilig kunnen werken (bijv. rookvrij)
- Opslagruimte voor een voorraad van 4 weken dialysevloeistof. er zal hiervoor minimaal 2 m³ nodig zijn om 25-35 dozen op te slaan (dit komt overeen met een driedeurs kast). De opslagruimte dient een temperatuur te waarborgen boven de 4 graden Celsius
- Bij APD dient er voldoende ruimte te zijn voor de apparatuur (APD machine op tafel van ongeveer 60x 100cm waarbij deze niet hoger of lager dan 30cm is t.o.v. het bed) en een tafeltje dat goed schoongemaakt kan worden

niet vereist:

- Er is geen direct beschikbare waterafvoer nodig in de omgeving. Bij APD kan eventueel gebruik worden gemaakt van opvangzakken, opvangtank of uitloopslang (+/- 12 meter). Het voordeel van de opvangzak is de directe mogelijkheid tot het beoordelen van het aspect van het uitgelopen dialysaat. Daarentegen moeten de relatief zware zakken nadien verplaatst worden
- Een speciale (vochtbestendige) vloer is niet nodig. Indien er vloerbedekking aanwezig is op de dialyse kamer is er de mogelijkheid om een plastic mat hierover te plaatsen omdat er mogelijk vloeistof terecht kan komen op de grond
- CAPD kan in principe overal worden uitgevoerd mits de handelingen hygiënisch uitgevoerd kunnen worden

Energievergoeding

Voor iedere dag dat u thuis PD-wisselingen verricht, ontvangt u een bedrag voor energiekosten (elektra, verwarming, schoonmaak, extra was, eventuele extra huisvuilcontainer enz.). Dit bedrag wordt per kwartaal via de zorgverzekeraar overgemaakt op uw bankrekening. In de meeste gevallen kunt u 2 weken na het kwartaal het bedrag verwachten op uw rekening. Om hiervoor in aanmerking te komen vullen wij tijdens de trainingsweek het formulier 'CAPD Energievergoeding' in en sturen dit formulier op naar uw zorgverzekeraar.

Extra afval

U krijgt door de PD-behandeling meer afval van dozen en disposables dan u gewend bent. Het kan zijn dat de containers van de gemeentereiniging onvoldoende capaciteit hebben. Als u dat merkt, kunt u bij uw gemeente een grotere of een extra afvalcontainer aanvragen. Als u na verloop van tijd deze extra container niet meer nodig hebt, b.v. na transplantatie of u wordt gedialyseerd in het ziekenhuis, dan kunt u de container weer laten ophalen.

Verzorging van de huidpoort

De huidpoort is de plaats waar de katheter door de huid heen naar buiten komt. De huidpoort en zijn omgeving moeten dagelijks nauwkeurig worden geïnspecteerd (eventueel kunt u een spiegel gebruiken).

Verzorging eerste 2 weken na operatie met Bethadine jodium oplossing

- Haal de pleister eraf.
- Neem een steriel gaasje en besprenkel dit met Bethadine jodium oplossing (schoon werken).
- Dep met 1 gaasje voorzichtig de huid rondom de insteekplaats van de katheter.
- Laat even drogen.
- Plak direct af met steriele pleister.

Verzorging 2-3 weken na operatie met Bactroban zalf

- Haal pleister eraf en fixeer de katheter met een riempje, elastiek of iets dergelijks.
- Als u mag douchen; huidpoort schoonspoelen zonder zeep of douchegel.
- Met schone handdoek eerst huidpoort droogdeppen, hierna rest van lichaam afdrogen.
- Neem een steriel gaasje en doe hier beetje Bactroban zalf op (zalf niet met handen aanraken, schoon werken).
- Dep het gaasje voorzichtig op de huid rondom de insteekplaats van de katheter.
- Plak direct af met steriele eiland pleister.

Algemene adviezen

- Let vooral op roodheid, plaatselijke warmte, zwelling, bloeding, ongewoon veel korstjes, pus, ontvelling en pijn.
- De huid rond de katheter niet meer aanraken dus niet krabben!!
- Na de operatie 2 à 3 weken niet douchen, douchen pas na overleg met de CAPD-verpleegkundige (±2-3 weken na operatie).
- Nooit poeder, zeep, lotion op de huidpoort aanbrengen.
- Altijd werken met goed gewassen handen en verzorgde, korte nagels.
- Werk zo schoon en hygiënisch mogelijk.

Hygiëne in het algemeen

De kamer waar de PD-behandeling plaats vindt, moet hygiënisch zijn en gemakkelijk schoon te maken. Deze ruimte moet zo veel mogelijk vrij van stof zijn om de kans op infectie te minimaliseren. Laat huisdieren niet toe op de dialysekamer.

Vakantie

Het is mogelijk om als peritoneaal dialysepatiënt op vakantie te gaan. Uw nefroloog moet u hiervoor wel toestemming geven. Meer informatie hierover leest u in de folder Dialyseren tijdens uw vakantie.

U regelt de vakantie zoveel mogelijk zelf samen met de firma Baxter die ervoor zorgt dat uw behoeften op uw vakantieadres bezorgd worden. In de trainingsweek hoort u hier meer over.

Transplantatie

Met uw nefroloog kunt u bespreken of u voor niertransplantatie in aanmerking komt. Zo ja, zie voor meer informatie het hoofdstuk Mogelijke niertransplantatie.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u deze tijdens de openingstijden van de afdeling stellen aan de CAPD verpleegkundige.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis):	(013) 221 00 00
Locatie ETZ Elisabeth Afdeling Dialyse:	(013) 221 29 10
CAPD verpleegkundige:	(013) 221 63 59
Medisch Maatschappelijk Werk:	(013) 221 00 50
Vakgroep Diëtetiek:	(013) 221 00 50